

An odd midrash

1. Talmud, Megilah 11b

"בימים ההם כשבת המלך" וכתוב בתריה "בשנת שלוש למלכו"? אמר רבא: מאי "כשבת"? לאחר שנתייבשה דעתו. אמר: בלשצר חשב וטעה, אנא חשיבנא ולא טעינא... אמר [בלשצר] "השתא ודאי תו לא מיפרקי, אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו." היינו דקאמר ליה דניאל "ועל מרא שמיא התרוממת, ולמאניא די ביתה היתיו קדמך." וכתוב "בה בליליא קטיל בלשאצר מלכא"... אמר [אחשוורוש] "איהו מיטעא טעי, אנא חשיבנא ולא טעינא..." כיון דחזי דמלו שבעין ולא איפרוק, אמר "השתא ודאי תו לא מיפרקי, אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו." בא שטן וריקד ביניהן והרג את ושתי.

"In those days, when the king sat" and then "In the third year of his reign"? Rava said: What is "when [the king] sat"? When his mind was settled. He said: Belshazzar calculated and erred, I will calculate and not err...

Belshazzar said, "Now, certainly, they will not be redeemed! I will take out the implements of the Temple and use them." Thus Daniel said, "You elevated yourself over the Master of Heaven, and the implements of His house were brought before you." And it says, "That night, King Belshazzar was killed"...

[Achashverosh] said "He erred; I will calculate and not err."... When he saw that the seventy were complete and they were not redeemed, he said, "Now, certainly, they will not be redeemed! I will take out the implements of the Temple and use them." The Satan came and danced among them, and he killed Vashti.

2. Talmud, Megilah 12a

"והשקות בכלי זהב וכלים מכלים שונים" – 'משונים' מיבעי ליה? אמר רבא: יצתה בת קול ואמרה להם, "ראשונים כלו מפני כלים, ואתם שונים בהם?!"

"And drinking from gold vessels, and vessels of different kinds [shonim]" – Shouldn't it be *meshunim*? Rava said: A voice emerged and told [the Persians], "[Belshazzar] was destroyed because of the vessels, and you repeat [shonim] with them?"

Approach 1: Blasphemy at the Seudah

3. Shemuel I 5:1-2

וּפְלִשְׁתִּים לָקְחוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּבְאֵהוּ מֵאֶבֶן הָעֶזֶר אֶל אֲשְׁדּוּדָה: וַיִּקְחוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ בֵּית דַּגּוֹן וַיִּצְיִגּוּ אֹתוֹ אֶצֶל דַּגּוֹן:
And the Philistines took the Ark of Gd and brought it from Even ha'Ezer to Ashdod. And the Philistines took the Ark of Gd and brought it to the house of Dagon, and they placed it beside Dagon.

4. Shemuel II 12:29-30

וַיֵּאסֹף דָּוִד אֶת כָּל הָעָם וַיִּלְחָד רַבְמָתָה וַיִּלְחָם בָּהּ וַיִּלְכְּדָהּ: וַיִּקַּח אֶת עֲטֹרַת מְלָכָם מֵעַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ כִּפְר זָהָב וְאָבֶן יָקָרָה וַתְּהִי עַל רֹאשׁ דָּוִד...
רש"י: את עטרת מלכם - תועבת בני עמון מלכם שמו לשון מולך:

And David gathered the entire nation and went to Rabbat, and he fought her and conquered her. And he took the crown of *Malkam* from his head, and its weight was one *kikar* of gold and a precious stone, and it was on David's head...

Rashi: "the crown of *Malkam*" – The idol of Amon was named *Malkam*, like *Molech*.

5. The Mesha Stele (William Hayes Ward translation), 9th century BCE, Lines 17-18

And from there I took the vessels of 'ד, and I brought them before Kemosh.

6. Melachim II 24:12-13

וַיֵּצֵא יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאִמּוֹ וְעַבְדָּיו וְשָׂרָיו וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בְּשָׁנַת שְׁמֹנֶה לְמַלְכוֹ: וַיּוֹצֵא מִשָּׁם אֶת כָּל אוֹצְרוֹת בֵּית ד' וְאוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּקְצֹץ אֶת כָּל כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּהִיכַל ד' כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר ד':...
And Yehoyachin, King of Judea, went out to the Babylonian king – him, his mother, his servants, his officers and his *sarisim*. And the Babylonian king took him in the eighth year of [Nevuchadnezzar's] reign. And he took out from there all of the stores of the house of Gd and the stores of the king's house, and he cut up all of the gold vessels which Shlomo, King of Israel had made in the Sanctuary of Gd, as Gd had said....

7. Melachim II 25:14-15

וְאֵת הַסִּירָת וְאֵת הַנְּעִימִים... וְאֵת כָּל כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ בָּם לְקַחוּ: וְאֵת הַמַּחְתּוֹת...
And the pots and shovels... and all of the copper vessels with which they had served, they took. And the pans...

8. Daniel 1:1-2

בשנת שלוש למלכות יהויקים מלך יהודה בא נבוכדנאצר מלך בבל וירושלם ויצר עליה: ויתן ד' בידו את יהויקים מלך יהודה ומקצת כלי בית האלקים וביאם ארץ שנער בית אלהיו [חול] ואת הכלים הביא בית אוצר אלהיו [חול]:

In the third year of the reign of Yehoyakim, King of Judea, Nevuchadnezzar King of Babylon came to Jerusalem, and besieged her. And Gd gave Yehoyakim, King of Judea, into his hand, with some of the vessels of the house of Gd. And he brought them to Shinar, to the house of his god, and he brought the vessels into the store of his god.

9. Daniel 5:1-2

בלשאצר מלכא עבד לחם רב לרב רבנוהי אלה ולקבל אלפא חמרא שמה: בלשאצר אמר בטעם חמרא להיתנה למאני דהבא וכספא די הנפק נבוכדנצר אבוהי מן היכלא די בירושלם וישתון בהון...

King Belshazzar made a great meal for his one thousand leaders, and he drank wine opposite one thousand. Because of the wine, Belshazzar said to bring the gold and silver vessels which his father Nevuchadnezzar had taken out of the palace in Jerusalem, and they would drink with them...

Approach 2: Defining Achashverosh

10. Daniel 5:10-11

מלקתא לקבל מלי מלכא ורב רבנוהי לבית משתנא עלת, ענת מלקתא ואמרת מלכא לעלמין חיי אל יבהלוך רעיונה וניןך אל ישמנו: אימי גבר במלכותך...

At the word of the king and his leaders, the queen came to the feast. The queen declared and said: May the king live forever! Do not be frightened by your thoughts, and let your face not change. There is a man in your empire...

11. Daniel 5:17

באדין ענה דניאל ואמר קדם מלכא "מתנתך לך להנין ונבוכדנצר לאחרו חב, ברם כתבא אקרא למלכא ופשרא אהודענה:"
Then Daniel declared before the king, "Keep your gifts, and give your spoils to others, but I will read the text to the king, and I will tell him the meaning."

12. Talmud, Megilah 12b

"ויקצף המלך מאד" אמאי דלקה ביה כולי האי? אמר רבא: שלחה ליה: בר אהוריירה דאבא! אבא לקבל אלפא חמרא שתי ולא רוי וההוא גברא אשתטי בחמריה

"And the king was very angry." Why was he so upset? Rava said: She sent to him, "Son of my father's stable boy! My father drank the equal of one thousand men and was not intoxicated, and this man becomes foolish in his wine."

Approach 3: Geulah

13. Talmud, Ketuvot 110b-111a

אמר רב יהודה: כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה שנאמר (ירמי' כז:כב) "בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותם נאם ד'".
ורבי זירא? ההוא בכלי שרת כתיב. ורב יהודה? כתיב קרא אחרנא...

Rav Yehudah said: Anyone who ascends from Babylon to the Land of Israel violates a commandment, as it says, "They will be brought to Babylon, and there they will be until the day I recall them; this is the word of Gd." And what did Rabbi Zeira think? That is written regarding the vessels of service. And Rav Yehudah? He brought another verse...

14. Yirmiyahu 27:21-22

כי כה אמר ד' אלקי ישראל על הכלים הנותרים בית ד' ובית מלך יהודה וירושלם: בכלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אתם נאם ד'...
For so says Gd, Lord of Israel, regarding the vessels that remain in the house of Gd and in the house of the king of Judah and Jerusalem. They will be brought to Babylon, and there they will be until the day I recall them...

15. Ezra 1:7

והמלך כורש הוציא את כלי בית ד' אשר הוציא נבוכדנצר מירושלם ויתנם בבית אלהיו [חול]:
And King Cyrus brought out the vessels of the house of Gd which Nevuchadnezzar had taken from Jerusalem, placing them in the house of his god.

16. Yeshayah 43:14

כה אמר ד' גאלכם קדוש ישראל: למענכם שלחתי בכלה...
So declares Gd, your Redeemer, the Holy One of Israel. I have sent to Babylon for you...